

શ્રી

વાની નરેશ મહારાજા શ્રી સર રણજીતસિંહજી
ને બહાદુર મહારાજાશ્રીત કે. સી. આઈ. ઈ.

શ્રી આર્યોદય નાટક સમાજ

સ્વયંવર

નાટકનાં ગાયનો.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મયુભાઈ શીવપ્રસાદ.

પાલેક શ્રી આર્યોદય નાટક સમાજ.

આનાંદલુપન થીએટર-અમદાવાદ.

૧૯૦૭૬

આવૃત્તિ: પહેલી. —પ્રત ૨૦૦૦.

પ્રિન્ટર: ૧૯૭૯ રામે ૧૯૨૩.

મુલ્ય ૪ આના.

સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ મા એક્ટ મુજબ રજીસ્ટર કરાવી
 અને તેના પ્રસિદ્ધ કર્તાએ સર્વે હક પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે માટે
 પ્રસિદ્ધ કર્તાની લેખીત પરવાનગી શીવાય કોઈએ જપાવવું જાણવું,
 લેખવું વેચાવવું કે બજવાવવું નહીં.

અમદાવાદ.

શ્રી 'ગણેશ' પ્રી. પ્રેસમાં ત્રિવેદી હમિરભાઈ માણેદલાસે જાખાં.

૬. ખંચકુવા રોડ, આર સ્ટાલ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૫૩૬ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ રૂપયેવર- ગાયત્રી

વિષય ૬-૨-૧

સ્વયંવર નાટકનો ટુંક સાર.

અંક ૧ લો.

(મંગળાચરણ.)

પ્રવેશ ૧ લો—કૃષ્ણ પ્રત્યે વૈરભાવ દર્શાવતો શીશુપાળ, તેના મીત્ર રુક્મીનું આવવું, રુક્મીણીના સ્વયંવરનું શીશુપાળને આમત્રણ, બંનેનું કુંડીનપુર જવું.

પ્રવેશ ૨ જો—રુક્મીણી તથા સખીયોનો હાસ્યવીનોદ, રુક્મીણીનો કૃષ્ણ પ્રત્યે અનન્ય પ્રેમ, રુક્મીનું આવવું શીશુપાળને પરમાળા પહેરાવવા કહેવું, રુક્મીણીને કૃષ્ણને મંદેશ.

પ્રવેશ ૩ જો—સત્યભામાની સખી નાગરીકા પર મોહાશક્તિ થયેલ મદનસેનનું નાગરીકાની છબી લઈ આવવું, નાગરીકાનો મેળાપ, પ્રેમની માગણી, નાગરીકાનો ઈન્કાર, મદનસેનની બળજોરી, શ્રીદામાનું આવવું, મદનને માર પડવા, બાદ મદનની સ્ત્રી રતીનું આવવું, મદનની કઠગી સ્થિતી, મદન તથા રતીનું જવું. ત્યારબાદ શ્રીદામા તથા નાગરીકાનાં સુંગારીક ઝાઘવાળો હાસ્યવીનોદ, તથા કૃષ્ણ નેમજ સત્યભામાને સુવર્ણ સરોજ બાગમાં મેળાવવા બંનેને સંકેત અને જવું.

પ્રવેશ ૪ થો—સંકેત પ્રમાણે કૃષ્ણને લઈ શ્રીદામાનું સુવર્ણ સરોજ બાગમાં આવવું, મણિયોર તરીકે કૃષ્ણને હિંદુસ્તાં, સત્યભામાનું આવવું; સત્યભામા તથા કૃષ્ણનો પ્રેમ, સત્યભામાના પીતા સત્રાજિતનું આવવું, અને સત્યભામાને લઈ ચાલ્યા જવું, તેટલામાં રુક્મીણીનો મંદેશ, પત્ર લઈ કનક મણિકાનું આવવું, પત્રની ખીના

જાણી રૂકમીણીના સ્વયંવરમાં જવા કૃષ્ણનું તુરત કુંડીનપુર તરફ વીદાય થવું.

પ્રવેશ ૫ મો—કૃષ્ણ કુંડીનપુરમાં આબ્યાતા સમાચાર જાણી ખુશી થતા રૂકમીણી, શીશુપાળ તથા કૃષ્ણનું આવવું સુદની તૈયારી, બીજા મહારાજનું આવવું. તકરારનું સમાધાન, અધાતું જવું, રૂકમીણી તથા કનક માલીકાનું આવવું, કૃષ્ણ કુંડીનપુરમાં પધાયા છે, તેવા શુભ સમાચાર કનક માલીકાએ રૂકમીણીને આપવા. તથા રૂકમી અને શીશુપાળ સાથે કૃષ્ણની બોલાચાલી થઇ તે વીશે પણ જાણ કરવી, રૂકમીણીની ચીન્ટા અને પ્રભુ પ્રાપ્તિ.

પ્રવેશ ૬ ઠો—ઠાઠ માઠ કરી નાગરીકાને મળવા જવા માટે મદનસેનની તૈયારી, રતીએ મના કરવી, પરસ્પર ચક્રમક અને સલાહ બાદ સત્યમામાને સુવર્ણસરોજ બાગમાં કૃષ્ણદેવી મુલાકાતે લઇ ગયેલ હોવાથી સત્રાજીતે નોકરીમાંથી રજા આપેલ નાગરીકાનું શ્રીદામાપર ગીડાતા આવવું શ્રીદામાનો મળાપ, સત્યમામાને ઘરમાં કેદ કરેલ છે તે નાગરીકાદારા શ્રીદામાએ જાણવું, ખેશીનો વેશ લઇ સત્ય મામાને મુક્ત કરવાના સાધનો માટે જવું. તથા આવતી દાસે ચોકસ જાણાએ મળવાનો નિશ્ચય કરી બનેનું વીદાય થવું.

પ્રવેશ ૭ મો—રૂકમીણી સ્વયંવર શીશુપાળ, તથા રૂકમીની ઉચ્ચતા, કૃષ્ણદેવીની આભીર્ષતા, કથકોશીક કૃષ્ણના મીત્રની ઉદારતા, સુદની તૈયારી, રૂકમીણીના વીનવવાથી સુદ તથા સ્વયંવરનું અંધ રહેવું.

અંક ૨ જો.

પ્રવેશ ૧ જો—રૂકમણી પોતાને ન મળવાથી તથા સ્વયંવરમાં અપમાનીત થવાથી કૃષ્ણ, બીખમ, તથા રૂકમણીપર ક્રોધ કરતો શીયુપાળ રૂકમીનું શાન્તવન, તથા રૂકમીણી શીયુપાળનેજ બરાવવાનો રૂકમીનો ઠરાવ બદલામાં શીયુપાળ તરફથી મહારાજા જરાસંઘના સેનાપતીપદનો મુકૂટ રૂકમીને ભેટ, રૂકમીએ તે મુકૂટ રૂકમીણી પાસે મોકલાવવો અંત શીયુપાળ સાથે લમ કરવા કરજ પાડવી.

પ્રવેશ ૨ જો—મુગટને જોતી રૂકમીણી, કૃષ્ણદેવ પ્રત્યે પોતાનો અનન્ય પ્રેમ; બીખમમહારાજનું આવવું, કૃષ્ણદેવની મહત્તા, અને શીયુપાળ તથા રૂકમીની દુષ્ટતા વીશે તેમના ઉદ્ધાર, રૂકમીનું આવવું. શીયુપાળ સાથે પરણવા માટે રૂકમીણીને દમદારી, તથા પીતાને પોતાની વાતમાં સામેલ થવા દમ, સામેલ ન થવાથી બીખમ કેદ.

પ્રવેશ ૩ જો—ઝેરીને થાપ આપી નાગરીકાની મુલાકાતે નીકળેલો મદનસેન શ્રીદામાનું જોશીના વેશે સત્યભામાને કેદ કરેલા છે, તે ઝોરડાની ચાની ચોક્કસ જગ્યાએ કાયમ કરાવવી, બાદ નાગરીકાનો મેળાપ, પરસ્પર ગમન, મદનસેનની મુલાકાત, તથા મદનસેનની કમ્પાષી.

પ્રવેશ ૪ જો—રૂકમીણી તથા સખીનું આવવું. કૃષ્ણદેવનું જોવાણરૂપે આવવું. પાંખથી કૃષ્ણરૂપે પ્રત્યક્ષ થવું. રૂકમીણી દરજી.

પ્રવેશ ૫ જો—વીઝીણી સત્યભામા કૃષ્ણના વીચારમાં નાર-રીકાનું આવવું, સત્યભામાને ધીરજ, સત્યભામાએ ચીતરેલી કૃષ્ણદેવની છબી લેઈ નાગરીકાનું જવું, સત્યભામાની દુઃખદ સ્થિતિ.

પ્રવેશ ૬ ઠો—શ્રીદામાપર ચીકાતી ગોપી, મદનસેનનું આવવું, શ્રીદામા નાગરીદાને પરજીવવાનો છે, કહી ગોપીને વધારે ઉશ્કેરતી, બાદ શ્રીદામાનું આવવું. મદનનો ગમરાટ, પેટીનો આશ્રય, પરીણામે જાહેર થવું, મદનને માર.

પ્રવેશ ૭ મો—શ્રીકૃષ્ણ તથા રૂકમીણી દારકા તરફ રવાના, સામી કેટલાક સૈનીકોસહ આક્રમણ કરશે તેવા કથકોશીક તરફથી કૃષ્ણને સમાચાર મળવા શ્રીકૃષ્ણનું નીડરપણું બીજમક મદારાજને ખંડીખાનામાંથી છોડાવી દારકા લઈ આવવા માટે શ્રીકૃષ્ણની કથકોશીકને મુચના, રૂકમીનું તથા બળરામનું સૈન્યસહ આવી પહોંચવું, પરસ્પર લુહ, રૂકમીનો પરાજય. રૂકમીણીના સ્નેહની ખાતર રૂકમીને શ્રીકૃષ્ણે જાતથી ન મારતા કદરૂપ બતાવી છોડી દેવા.

દ્રોપ.

અંક ૩ જો.

પ્રવેશ ૧ લો—પુત્રના હાથથી કેદ બોગવના દુઃખદ સ્થિતિમાં બીજમક, કથકોશીકનું આવવું. બીજમકને મુક્ત કરી બંનેનું દારકા તરફ વીદાય થવું.

પ્રવેશ ૨ જો—શ્રી કૃષ્ણથી હાર પામેલા રૂકમીને કેટલાએક રાજાઓનું જ્ઞાન્તવન રૂકમીનો આપઘાત કરવા નીશ્ચય, શીયુપાને તેમ

થતા અટકાવશે, અને ફરીથી મોટા બગ સાથે દારીકાપર ચઢાઈ કરવાનો ઠરાવ અને વીદાય થવું.

પ્રવેશ ૩ બે—સત્યભામાના વીયોગમાં દામથી પીડિત થત્ર કૃષ્ણ શ્રાદ્ધમાતું સત્યભામાના સમાચાર તથા શ્રીકૃષ્ણની સત્યભામાની ચીંગેલી જમી લઈ આવવું તેટલામાં રૂકમણીનું આવવું. હાસ્યવીનોદ રૂકમણી પાસે શ્રીદામા દ્વારા સત્યભામાના પ્રેમ સંબંધી ખુલાસો, રૂકમણીનું પ્રસન્ન થવું. બધાનું જવું.

પ્રવેશ ૪ થો—મદનના વર્તનથી કંટાળી ગયેલી સ્ત્રી પોતાના પીતાને ત્યાં જવાની પૈયારીમાં શ્રીદામાની સ્ત્રી ગોપીનું આવવું. અને રતીને ધીરજ, નાગરીકા શ્રીદામાની સાથેજ પરણનાર છે, તેવો ખુલાસો નાગરીકાના પ્રેમમાં પાછા પડેલ મદનનું આવવું, ગોપીદ્વારા, મદનની કસોટી, રતીની ખાત્રી થવી, રતી તથા મદનનો મુખ્ય સંસાર.

પ્રવેશ ૫ મો—સત્યભામાને મળવા માટે શ્રીકૃષ્ણનું શ્રીદામા સાથે આવવું, તેમજ સત્યભામા તથા નામરીકાનું આવવું, શ્રુમારીક વીનોદ શાફ નારદનું આવવું. શ્રીકૃષ્ણ તથા સત્યભામાના તથા નામરીકાના અને શ્રીદામાના લગ્ન, સત્રાજીત, ચારમતી, ભીષ્મક, રૂકમણીનું આવવું, ભીષ્મકના હાથે તથા સત્રાજીતના, હાથે કૃષ્ણને કન્યાદાન રૂકમી તથા શીશુપાળનું સૈન્યસહ ચડી આવવું, પરસ્પર યુદ્ધ, રૂકમી શીશુપાળનો પરાજય રૂકમણીના વીનવવાથી તેઓને જીવતદાન.

ૐ શાંતી. શાંતી. શાંતી.

(૮)

સ્વયંવર નાટકના પાત્રો.

પુરૂષ પાત્રો.

- શ્રીકૃષ્ણ.....હારીકાપીઠ દીવ્યનાયક.
 બીષ્મક.....કદીનપુરના મહારાજ, રકમણીના પીતા
 શિશુપાળ.....રકમણી સાથે લક્ષ કરવાનો ઉમેદવાર જરા-
 સંઘનો સેનાપતિ.
 રકમીયો.....બીષ્મકનો પુત્ર, રકમણીનો બાપ
 કૃથકૌશીક.....શ્રી કૃષ્ણનો પરમ મીત્ર
 સત્રાજીત.....સત્યભામાનો પીતા યાદવ
 શ્રીદામા.....ગોવાળ, કૃષ્ણનો બાળમીત્ર
 મદનસેન.....દેવસેન યાદવનો પુત્ર, રતીનો પતી નારદ,
 દરબારી હારપાલ સેવક વીજેર.

સ્ત્રી પાત્રો.

- રકમીણી.....રાજ બીષ્મકની પુત્રી, કૃષ્ણ પત્ની
 સત્યભામા.....સત્રાજીત યાદવની પુત્રી કૃષ્ણની પત્ની
 નાગરિક.....સત્યભામાની સખી શ્રીદામાની આ
 ગામ્ધી.....શ્રીદામાની માતા
 રતિ.....મદનસેનની આ
 કનકમાલિકા.....રકમણીની સખી

દાસ, દાસીઓ, વાણંઘનાઓ વિગેરે.

શ્રવણંવર નાટકનાં ગાયનો.

મંગળાચરણ.

સુવધાર-સુવધાર—

શ્રી રાધાવર ન્યામ વ હ પ્રભુ
પ્રોયના આલીંગને અંકીત જેના
અંદન લીસ શુભ ગાય.....વંદુ
ના દ્રથી અબર વન ભુમી સુન્દર
વૃક્ષ ઘટા ઘન
રજની પરમ રમ્ય પ્રકાશ
યશુના તટીની કુજવાસ રાધા માધવ વન વિલાસ
સુરજ જનીત સ્વેદાર સહીત શોભીત હૃદય ભાવ
સદ્ગા કરો સદ્ગા મનોકામ.....વંદુ

ખાળાઓ—

૧

ખાળો રાધાવર ક્યામ ગોપીજન મન વીશ્રામ .
યોગીજન મન આરામ આહા
ગોપી મન માન સરસ રસીયા રસરાજરે
યોગી મન માન સરસ વસીયા હંસરાજ એ
મધુર નોરલીના ગાને હા હા

(૧૦)

ઘેલી કીધી વૃજ વામ હા હા

નંદના નંદન જગદા નંદન વંદન ચરણમા...ગાઓ

રૂકમીણી-સખીયો— ૨

મીડી મીડી બહાર આલી રતુરાજની સાહાયે

કુલ બકુલ અમુલ્ય ખીલ્યાં ગુલ રંગ બે રંગ ગંગ મીડી

મધુર પરીમલ બહેકી રણાં રસરાજની આળુ દૂર

મંબુલ કુંજન પક્ષ ગણોના મધુકર ગુંજ કરે ...મીડી

મયુર મયુરી નાચી ગદ્દા સખી નવ નવ ગેલ કરે

વિશ્વ નિયંતાની બલીહારી ચીત આનંદ ભરે... મીડી

રૂકમીણી— ૩

સુંદરવર શ્યામ શરીર એ મોહન મુરતી મનોહારી

નવિન નવિન સુંદરતા ભરી જ્યાં

નીરખી નયન અમૃત રસ પીતાં

તૃષીત ચક્ષુ રહી મારી

જ્યાં જ્યાં દ્રષ્ટી ફરતી મારી ત્યાં રાધાવર કુંજખીહારી

મુરલી અધરપર ધારી—

ગગન સુદ્રશ ઘન શ્યામ સુંદર એ સકળ પ્રજ્ઞાંડ

વિષે ભરપુર એ

સુજ મન રજની વીહારી, શ્રી કૃષ્ણચંદ્ર છળી ન્યારી-સુંદર

રૂકમીણી— ૪

ચીત ચાર એ નંદકીયોર કને કહેજે સજની કર્ણા કરજે

નથી કાગળ આપણું લેખ વિધિ નથી અક્ષર અક્ષર પ્રેમ નિધિ

તોમાં સ્નેહની શ્યાહી મેં પુરી દીધી વાંચીને દીનાનાથ દુખ હરજો
સોંપ્યું મેં તન સન પ્રિયતમ તમને દરકાર ખીજની ન લેશ મને
દીલ નાવડું આપ સુકાની કને હવે આપજ હાથ હરી ધરજો—
સખી—

અમીરા સખી એ ગીરધારી તને મળશે હૃષીકેશ મુરારી તને
સખી સીંગશે સ્નેહનું વારી તને વર વલ્લભ એ બહાલથી વરજો
નાગરીકા—

૪
જેને જોખન (૨) નું જોર

તેના પીનડામાં ચાર કોરે કાળજડાની કોર
રસ સાગરમાં નાચ નચાવે લોચનમાં રસ ઓરજ આવે
અ ગર્ભ નરિન આપ ચઢાવે એકજ વાત એ ધ્યાનમાં આવે
નાવડીયો આવી નેહથી બાંધે દીલડાં કેરો દોર-જેને

નાગરીકા—

૬

રતન કુંદનનો યોગ હંસ પદ્મીની સંયોગ
એજ વર વધુનો યોગ્ય વસુદેવ નંદ એ
સોનુ ન મળે સુગંધ એથી શો ભલો સખંધ
ખીલશે કુમુદ લોળી જોઈ કૃષ્ણચંદ્રને

શ્રીદાસ—

સ્નેહ સમજવી શ્રી ગોપાળને બોલાવી લાવું
ભાભાથી લેટાડુ મારા ભાઈજંધને
વૃક્ષ વેલી મેળવીને કેળવી ગોવાળ કળા
વરાવું કુંવારી કન્યા નંદ નંદને

શ્રીકૃષ્ણ—

૭

રેન દીન મુજ તન મન બળતાં
 ફાગટ ચોરી શીર ગર ચઢતાં.....રેન૦
 ચોર મણીનો સદ્ય શોધીને
 જગને જણવું નિજ નિર્મળતા
 પરમ ધરમ એ નીર્ભય ગાળુ
 પણ ન તણ તન આ પરહરતાં....રેન૦

સત્યભામા—

૮

મણીના ચોર એ મુશનીરે નટવર નીરધારી
 રમણી મણી રાધા મુખ ચંદ્ર ચંકોર
 નવલ યુવતીના નવલ યુવામણી ચોર નંદ કીશોર
 નવ નીતના રમણી અધર રસના રસીયા
 નંદકીશોર રમણી—
 જળરે જુમનામાં અમે જળ કોડા કરતાં ગાર્ક
 ઠાકોર આવ્યા તે ઠાર (૨)
 હરી વસ્ત્ર બેઠો વટના વૃક્ષરે કપટી કાનુડો
 રમણી મણી રાધા મુખ ચંદ્ર ચંકોર
 સંધ્યા સમય જળ જમુના હું ભરવા ગઇતી
 જળરૂ કીધુ ત્યાં જોર (૨)
 માટને ફોડી નીર ઢોળી બતાવ્યો તોર
 રમણી મણી રાધા મુખચંદ્ર ચંકોર

સત્યબાસા —

૯

હટો જાઓ ઠગારા નઠારારે નંદલાલ
છોટો મને ના સતાવો

શ્રીકૃષ્ણ —

આપો આપો રમીકા રૂપાળાં જે રનેહુ દાન
આવો રામા ના રીસાઓ
સુકોને વાનુડી પાન રાગી જોડી નુંદરને સોદામાળી

સત્યબાસા —

વાપાડી દુષ્ટીથી મારો ન ચોડન
ડું રહો ડાગા પાન હાથ પામે પાગી બાળ... હટોડ

શ્રીકૃષ્ણ —

જે રમગી પાણુ તન પાન જે અરખ્યા અંદરથી
આવો પ્રીયડું પાગી પાનહુર... રી શરમાઓ
પ્રીતી નીધાન... હાથ માર્યા

કનકમાલીકા —

૧૦

અખીલ વિશ્વના સુષ્ટી પાલન કર્તા કૃષ્ણ કૃપાળ
કેશવ કર્તા કૃષ્ણ કૃપાલ
ધર્મ ઉદ્ધારણુ કારણુ પ્રગટ્યા આપજ દીન દયાળ
નટવર આપજ દીન દયાલ
આપ ચરણમાં કરે પ્રાર્થના કુંડિન નૃપની બાળ

રાજહંસી કુંવરી હૃદયથી માનસવાસી મરાલ
કદી હંસણી કરશે વાચસ શીથુપાળ વીકરાળ
પ્રાણ તજીશ તેથી ઉદ્ધારી લેજો હરી સંભાળ

૩૬મીણી—

૧૧

ડુખતી નાવ છે અમારી મુરારી લેજો તારી તમે
આત્મ સખા અંતરની સમજો આપ રદય વીહારી
આપ શરણુ વીણુ ભવસાગરમાં કોણુ ગતી છે મારી.
પોતે દીનાનાથ અને હું અખળા દીન દુઃખીયારી.
આપ ચરણુ આશ્રય વીના મારી લાજ રેવી છે ભારી. ડુખતી

રતી—

૧૨

મુખડાના મીઠા છો ઠગારારે. અંતરના ખારા—
જાણ્યા મેં પુરા ધુતારા.
હાલીમ વાલી જેવા મતલખીયા મીત્ર મળ્યા છે
સંસાર સુખથી બહાલા અમને અખળા કર્યા છે
પનારા તમથી શુ પડ્યા છે રે..... અંતર.
અમે છોને જુરી મરીયે તમને તેની શી પરવા
ઉપરથી જુડી પ્રીતી રાખો અમને છેતરવા
જાણ્યા સતાવો શું કરવારે.....અંતર

||ગરિકા—

૧૩

વાજુ જોવાળીયે વેર પીઝ્યાએ વાઘ્યાં જ્યાં ત્યાં ઝેર
રહ્યાએ કરી મને જેર સખી વીના ગુનાએજે
આશા અંતરની એક હતી-ફ્યાને સખી પરણાવવી હતી
પાટ સખી હું તો થતી આખો મેળવતાં

અરધી જોઈ બાઈ બેઠી મારે ઘેર

(ભાષણ) બાઈને બાગમાં લાવવા માટે મને કે ભાંભેર
પાઘડી બળ્યાના પ્રપંચમાં બાઈ નવનુ થયું તંર
ઉછેદીયો મનનો ઉઠો-મારો રોયો બહુજ ભુંડો
હત તને એસવું પડે ઘેર.

સખીયો—

૧૪

ધરી વરમાળા હે નૃપ બાળા મંડપ મહી પધારશો.
પ્રસન્ન મનથી ચ દ્ર વદનથી રવચંવર મંડપને શોભાવશો
મંગળ ચરણે કોણ નૃપ વરના મંગળ મહેલ દીપાવશો
ભાગ્યશાળી કેા ભૂપતીકરા વંશના વૃક્ષને વીસ્તારશો.

ટોપ.

(૧૬)

ચાંક ૨ નો.

રૂકમણી—

૧૫

સુકુટધી એ કૃષ્ણ પદ નજ છે અમુલ્ય

અવશ્ય સદા હઃખ રૂળ

શોભા સાગર નટવર નાગર નહીં ડોઘ એની તુલ્ય

સદસ્ય કીરણ સ્વી રાગ પ્રગથે ત્યાં લાસત થું સુલ્ય

શ્રીદામો—

૧૬

આલ્યું પોલ પોલ જગતના આલ્યું પોલ પોલ

કાઈ કરે નહીં પોલ જગત ॥ આલ્યું પોલ પોલ

વહેમી પોળા ને વિધારુ વળી પુરુષાર્થ લીન

જેશી વચન પરશ્રુડા રાખી યથા વતનથી લીન

કંઈક સદા વહેવારે વળગ્યા જેશી વચન ગાળી સત્ય

ભાગ્ય દશા માગી સમજી કંઈ બાએ વરના પ્રથ

દેકતીની—

૧૭

પપૈયારે પીયુનો કહે કંઈ સ દેશ

તુજ સગ સ્વર એ મોહન વરનો લલિત ત્રીભંગી વેશ

ભોર મુકટ મકરા કૃત કુંડલ પીત વસન મૃદુ દેશ

કોટીક ચંદ્ર વૃજ ચંદ્રના આગળ થાઓ સદા ક્ષીણ તેજ

(૧૭)

રૂકમીણી—

૧૮

યમુના તણા કીનારે ગોપાળ ગો ચરાવે
સંગીત સ્વર ઇશારે રાધા નીકટ બુલાવે
બંસી ધ્વની સુણીને શુદ્ધ દેહની બુલીને
નીકળી ઘરથી રાધા ગોપાળ સાથ આવે
યમુના સરીત કુંજે શેયા કમળ બીજાવી
શ્રીકૃષ્ણ કર કમળથી રાધા ચરણ દબાવે

રૂકમીણી

૧૯

ગ્વાલન હું રાધા ગોરી ગોપાળ બન્યા મવરી રે
જે વિશ્વના નિયંતા અજઞ્ઞે રૂપ કતો
ભક્ત પ્રેમ વશ પરમેશ્વર બન્યા મારા માર્ગ દર્શી
શુભ પ્રેમ પંથ બતાવો ભવ ભય હવે મીટાવો
મુજ અંધના નયન ઈશ્વર હૃદય લગાવો હરશી.

સત્યભામા—

૨૦

તમારા વીરહમાં ઝહાલા મને વેલવ અકારો છે
સુકોમળ સર્વ અંગેમાં રહ્યા છે આપ અવિનાશી
બુલો શું દર્શ પ્યાસીને ગુનો તો શો અમારો છે

(૧૮)

હૃદયની પાંચડી ઉઘડી સુધાનાં વહી રહ્યાં જરણાં
વૃથા તે આપ વીણુ સઘળું ઉગરવા ન કોઈ આરો છે
વિથોએ આ શરીર બાળી બની છું બસ્મ વનમાળી
ધ્વની તે બસ્મથી નીકળે તુંહી તુંહી જ પ્યારો છે

શ્રીદામો-ગોપી-મદન— ૨૧

હાય તને જોતાં કંઈ કંઈ થાય છે
શું કરોછો હાય
જુઓ બાઈ પ્રપંચી આમ પીટાય છે
શું કરોછો હાય એને વાગી જશે
ઝરે ચુપ રાડ ચુપ (એને માફ કરો)
ગ્રેમી પંખીડુ પુરૂ પીંખાય છે (૨) ૭ ૭ ૭
લાક્ષ્મી ચામડુ ચીરાય છે
આમજો લાક્ષ્મી ચામડુ ચીરાય છે
તમે શું કરોછો હાય એને વાગી જશે
તને ખાય ખોડીયાર પડે મેંલડીનો માર
આથે જોગણીયો ચાર
મને મારી નાખ્યો (૨) હવે ભાગ ૭૫ ભાગ.

(૧૯)

રૂઠમીણી—

૨૨

હવે આજ રદય ભારી જોઈ સમીપ શ્રી ગીરધારી
રજ પુષ્પ સુગંધની ગંધ વહે ચહેછે સરીતા પગ સાગરનો
વળી કોકીલ ગાન સુણાવી વહે મહીમા મુખ નટ નાગરનો
તરૂપદલવ ભુમી સમીર હસે હસતાં નીરખું નદીનાં ઝરણો
નૃણુ અંકુર હવે અતી ધરતાં રજની નીરખી હરીનાં ચરણો

ડો.પ.

(૨૦)

અંક ૩ ને.

શ્રીકૃષ્ણ—

૨૩

અહો હૃદયમણી તુજ વીરહે બની સ્થીતી અતી
દુઃખદાયી દેહદાયી—

શ્યામ કમળ સમ ગાત્ર સકળ મારા
કામ વીરહે થયા શ્વેત હો પ્રીય વામાં
તૃપીત ચાતક રહે નીત્ય તુજ પ્રીતી વારી

રૂકમીણી-શ્રીકૃષ્ણ— ૨૪

જાઓ જાઓરે કનાઈ કરો આમ શું ઠગાઈ
ખોલો ખોલોને બીહારી ગયા કેવા સપડાઈ. જાઓ.
તાત બ્રાત પરીજન સહુ ત્યાગી નટવર તમપર
હરદમ રાગી
નટવર તદપી રાચો પરથી અમથી કરો બુઢાઈ-જાઓ

શ્રીકૃષ્ણ—

માફ માફકર પ્રીય વરદારા નીશઢીન સુખકર દર્શન તારાં
મન વચને કરમે તમથી રમણી રહ્યો રંગાઈ.-જાઓ.

(૨૧)

રૂકમીણી—

શ્યામ સ્નેહ સગપણ તમ જોયાં જગ જન મનછે મીથ્યા મોહ્યાં
હરણ અરણ હૈયે ધરણ કરણ કૃપા સદાઈ—ભણ્યો.

મદન રતી—

૨૫

રતી સુંદરી સુભણ હશે તુંજ રદય લહાણ
રસીક રમણી મન હારી મેમ પ્રાણ છે

રતી—

નાથ રાખો નીત નેહ મેહ અમીના વરસાવનારા બહાલા
ભવ સીધુનુ વહાણ છે

મદન—

ધારી પત્ની વૃત ટેક કરી લીલ્યાંને એક

રતી—

નેક અંતરથી આપને રીઝવશું

મદન—

આખો ઠંઠાણે હારી હવેથી તું એક પ્યારી

(૨૨)

રતી—

સંગે સંસારને શોભાવશું.

સત્યભામા—

૨૬

મુકોને હાથ હે મુરારી રે હું રાજ કુવારી

કૃષ્ણ—

શાને શરમાએ પ્રીય મારીરે જોખન મતવારી લલના છે
નવલ હુસારી

સત્યભામા—

ખાળી લોળી હું ખાળા કાંઈ નવ બાણું કૃષ્ણ
સારી નહી ટેવ આ તમારીરે વીઠલ વનમાળી

નાગરીકા—

શુભ આ ચોઘડીયું સારૂ સાધન સરવે સુખકારી
લગ્ને કુંવારા કુંજ વીહારીરે આ તક છે સારી
મહેનત સફળ થાય અમારી

(૨૩)

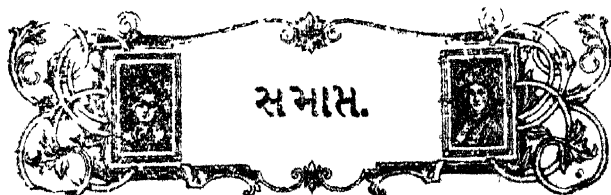
૨૭

નહર આજે શોભા છે મન લોભાય
ને સ્નેહે વર્ધી રાજવર સુતા
વ કુમારી આ સત્ય બામા સુભાગા
જય વરદા સુખદા.

શાંતિ

શાંતિ

શાંતિ

જાહેર ખબર.

અમારી કંપનીનાં નીચલાં નાટકોનાં ગાયનાની ચોપડી
જ્યાં અમારો મુકામ હશે ત્યાંથી નીચલી કીમતે રોકડેનાં અ
થવા વેલ્યુપેપલ પાસેલથી મંગાવ્યાથી મળશે.

ચોપડીનું નામ.	કિમત.	ચોપડીનું નામ	કિમત.
વીર-અજીત ...	૦-૪-૦	ન્યાયસીધુ ..	૦- -૦
જયાકુમાર... ..	૦-૪-૦	ધર્મવેત્તેજ ..	૦-૪-૦
અહલ્યામાધ્ધિ ...	૦-૪-૦	મતી-સવિતા ..	૦-૨-૦
સીદ્ધ સત્યન્દ્ર ...	૦-૪-૦	રંગતરંગ ...	૦-૪-૦
ચંદ્રશુભ ...	૦-૪-૦	જારતવીર ...	૦-૪-૦
વીર-કેશરી ...	૦-૪-૦	વીર-ગંગા ...	૦-૪-૦
સ્વયંવર ...	૦-૪-૦	મેઘ મગધ ...	૦-૪-૦
જાણવાહન ...	૦-૪-૦		

જયુભાઈ રાવિપ્રસાદ

માલિક

શ્રી આર્યોદય નાટક સમાજ.

